

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 4 kor. — fill.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

11. évfolyam

1912 február 5

6. szám.

Világ-veszedelem.

Mi a sztrájk?

Egyik része azt vitatja, hogy a sztrájk a munka *harca* a tőkével. Arra a kérdésre: hogy miért kell a munkának a tőkével állandó harcban állani, kielégítő feleletet még eddig nem igen tudtak adni. Egyik másik azzal magyarázza a tételt, hogy a tőke az oka minden bajnak, mert — szerintük — nem akar egyenletesen eloszlani. Vagyis a tőke folyton *gyarapodik* és a munkát szolgáltató elem folyton *küzd* az élet nyomorúságaival, tőkét tehát nem tud gyűjteni.

Ugyancsak ezen elmélet szerint az volna tehát az igazság, hogy aki a tőkét a maga munkájával *megszerzi*, az egyben annak *birtokosa* is legyen, mert az már semmiféle igazsági- és jogelmélet szerint sem engedhető meg, hogy a tőkés boldoguljon és gyarapodjék, a munkás pedig csak a — tőke hulladékain tengődjék.

A másik része nagyobbára azt a nézetet vallja és hirdeti, hogy a milyen *arányban* járul hozzá a munkás a munkáltató tőkéjének megszerzéséhez, abban az arányban részesedjék a tőkéből is, más szóval: a munkáltató ossza meg a szerzeményt a munkással a munka értékének arányában. Ennek a nézetnek a hívei tehát csak az aránylagos nyereségrészt tartanak igényt s megalkusznak azzal a körülménnyel, hogy a tőke esetleg felhalmozódhassék ugyan a munkáltató kezében, de a munkásra nézve is lehetővé vállják az aránylagos tőkészerzést.

Amennyiben azonban a tőke birtokosai sem egyik, sem má-

sik lehetőséget nem biztosítják, a munkás elemnek joga van *kényszerítő eszközök* igénybe vételére. Ez a kényszerítő eszköz a — *sztrájk*. Ezt első ízben az angol gyármunkások fedezték fel és vették gyakorlati alkalmazásba, azután jöttek a franciák és a németek s ez utóbbinak példáján szervezkedtek azután az osztrák és utóbb a magyar munkások.

A szakszervezetek.

Mindaddig, a míg csak egyes foglalkozási körökben és ott is csak kisebb csoportok képződtek a munkások anyagi helyzetének jobbátétele céljából, addig természetesen meddő maradt a küzdelmük s épen ez az eredménytelenség idézte fel azt, hogy utóbb munkanemek szerint való tagozatokban kezdtek szakszerűen szervezkedni és bizonyos védelmi *egységbe* tömörülni. Ebben a szervezetben azután az *erőt* sikerrel tudták központossítani s esetről-esetre tapasztalniok lehetett, hogy a szakszervezetekben olyan erőt nyertek, amely lyel sikeresen vehették fel a harcot a tőkével, vagyis a munkaadókkal szemben és idők során bizonyos *eredményeket* értek is el.

Az volt a törekvésük, hogy szakszervezeteiknek *telepénztár* álljon rendelkezésre a hadviselési költségek fedezésére és a tagoknak a munkaszünetek alatt való segélyezésére, másfelől pedig, hogy a szervezetek tagjai *egységesen* vegyenek részt a munkaadók ellen folytatott hadjáratokban.

Ki a vesztes?

Arra nézve is alaposan megoszlának a vélemények, hogy a

sztrájk — ami a végeredményben *ultima ratio* hasznára válik — é valakinek és kifejezetten: előnyösen szolgálja-e a munkások érdekeit? El von-e a tőkéséktől annyit, amennyivel a munkások esetleges tőkegyűjtési vágya legalább némi kielégítést nyerjen? És harmadszor: nem é árt legtöbbet a hadviselésen kívül álló félnek, vagyis a fogyasztók óriási kontingensének?

A sztrájkok eddigi története azt bizonyítja, hogy a sztrájk mint harci és legtöbbször romboló eszköz hasznát nem hoz sem a munkásoknak, sem a tőkésnek, mint munkaadóknak s még kevésbé a fogyasztó közönségnek, tehát annak a nagy kontingensnek, amelynek pénzből él a munkás és gyűjt tőkét a munkaadó.

Ebben az áldatlan harcban mindenki *veszt*. Veszit a munkás, mert egy csomó *munkaal-kalmat felhasználatlanul* hagy s azzal azonban a munkabéreknek esetenként való, kiereszkolt emelkedése megfelelő ellenértéket nem képvisel.

Veszit a munkaadó, mert a kínálkozó munkaalkalmakat épen a munkás kezek hiánya miatt nem tudja állandóan hasznosítani, tehát a tőke szerzésben meg-*rövidül*. De legtöbbet veszit a fogyasztó, mert a mesterségesen felhajszolt árakat neki kell megfizetnie.

Szóval: a sztrájknak minden tényező csak *áldozatot* hoz, a nélkül, hogy bármelyik is közülök csak valamelyes kézzelfogható eredményhez is jutna.

Már most önként előáll a kérdés, lehet-e minden körülmények

között jogosultsága annak az eszköznek, amelynek használata kimutathatólag minden tényezőnek csak a károsodását idézi fel?

Észszerű dolog-e a kínálkozó *munkaal-kalmakra* ugyancsak rászoruló munkások részéről a munkaadókkal állandó harcban állani s a helyzetjavítást minden esetben *csak* az utolsó, erőszakos eszköz igénybe vételével kísérelni meg?

A gyomor.

Akik figyelemmel kísérték csak a kolozsvári sztrájkokat, azoknak tapasztalniok lehetett, hogy a legtöbb esetben, amikor t. i. a sztrájkpénztár kiürült: elő lépett a *gyomor* és követelte a maga jogait.

Utaunk e tekintetben az *ősz* folyamán kitört és hét hétig dúló *dohánygyári sztrájkra*. Amikor ugyanis elfogyott a segélypénz, *megkezdte munkáját a gyomor* s a harcnak az lett az eredménye, hogy a munkások *kegyelemre megadták magukat* s utóbb *könyörögtek* azért a munkáeri, amelyet hetek előtt *önként dob-tak el maguktól*.

Tanulságok.

Egy dolog nem lehet vitás és ez az, hogy azt a bizonyos *tőkét* nagyon nehéz a munka járszálagán vezetni. A tőke világ hatalom, amelynek tagadhatlanul — meg vannak a maga hatályos eszközei a védelemre, még a sztrájkokkal szemben is, amelynek bár szintén vannak fegyverei és haditaktikája, csak-hogy az aránytalan tulerővel szemben igazában csak *pillanatnyi* sikereket képes kiküzdeni. Az sem vitatható, hogy a tőke

DOBÓ ALBERT = elsőrendű óra-, ékszer-, ezüstáru és látszer-raktára
Kolozsvár, Mátyás király-tér 15. (volt Husznik János-féle üzlet)
Telefon szám 842 **Figyelmes, olcsó és szolid kiszolgálás!** Telefon szám 842

2 koronaért tisztít vegyileg 1 öltönyt **Kristály** gőzmosó gyár

Telefon sz.: 500., 405., 678.

3 hónapi keleti utazásom alatt sikerült nagy mennyiségű

perzsa-, smyrna szőnyeget,

finom keleti himzést és crepdesin schalt, rendkívül jutányosan beszerezni, melyeket igen olcsó, szigorúan szabott árak mellett

adok el.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

VITALI HADJIMAN

Kolozsvár,

Wesselényi Miklós-u. 7.

* Ékszer, ezüst legolcsóbban szereshető be Benedeknél, Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt.

és munka harca egyenlően s ebben a küzdelemben rendszerint a gyöngébb fél vérzik el.

Arra a világ-veszedelemre tekintettel, melyet a munkások és tőkésök állandó harca jelent, az volna mindkét részre a teendő, hogy igyekezzenek megérteni egymást. A tőke ne zsarolja ki a munkást, viszont a munkás ne akarjon a tőkével állandó hadilábon állani.

Igyekezzenek megérteni egymással, hogy az élet küzdelmében a boldogulást csak a tőke és munka békés és egyetértő küzdelme s nem pedig az erőszak fegyverei szerezhetik meg.

Csak így építhetik meg kölcsönösen azt az ideális, de nem elérhetetlen világot, amelyben a tőkés és a munkás megtalálja boldogulásának minden feltételét.

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm műtőterme **Kolozsvár,**

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

Keresnek valamit.

Aki keres, talál is.

Szinte önként érhető, hogy ismét csak a vízmizeriákról lehet szó.

Annyit és oly jogosan panaszkodnak Kolozsvárt a vízvezetési bajok miatt, hogy a hatóságnak végre mégis csak ki kellene mozdulnia eddigi rezervált állásából.

A múlt héten egy szakértő férfiből alakított bizottság elvégre komoly munkába vette az ügyet.

Apróra megvizsgálták a vízvezetékívet és találgatták a bajok okait és keresték azok forrását. És — amint már ismert dolog — ugyan csak ez a bizottság ezen a héten további nyomoz.

Eddig megállapították, hogy a vízmű teljesítőképességéhez is sok szó fér Kombinációba is vették a Szamos vízének mesterséges szűrők segítségével való felhasználását. Ily uton vélik fokozni a vízmennyiséget.

Azt is konstatálták, hogy nem kevesebb, mint ötszáz magánvezeték teljesen hasznavehetetlen, s a mértékelen vízpazarlás jó részben erre vezethető vissza.

Hát annyi bizonyos, hogy a bajok oka jórésben éppen ezen utóbb említett körülményben keresendő.

Mindenestre jó, hogy ezt a dolgot felderítették. Talán, ha a hanyag

háztulajdonosok helyreállítják a vezetéküket, s ezzel részben utját vágják a további vízpazarlásnak, valamelyes részben javulni fog a helyzet.

Egy dolog azonban, a min méltán csodálkozni lehet az, hogy sem a tanács, sem a vízvezeték igazgatósága már *előbb* nem jött arra a gondolatra, hogy megvizsgálta a házi vezetéküket, s ne várja be, amíg a rossz vezeték annyira elszaporodjanak, hogy most már csak megfeszített és hosszú időt igénylő munkával lehessen segíteni az állapotokon.

A szakbizottság további szemléje kétségkívül még sok olyan okait fogja a bajnak felderíteni, amelyeket, ha maga idején *meglátnak* az illetékesek, sok jogos panasznak lehetett volna elejét venni, s egyben már *előbb* is segíteni a folyton rosszabbodó állapotokon.

SZIGORLATRA, ALAP, ÁLLAM- és ÜGYVÉDI VIZSGÁRA

szakszerűen, lelkiismeretesen, föltétlenül biztos sikerrel, a legrövidebb idő alatt és igen mérsékelt díjért készít elő a

Dr. DOBÓ JOGI SZEMINÁRIUM
Kolozsvár, Bolyai-utca 3.

Telefon: 866. Telefon: 866.

Díjmentesen küldi a „Jogi vizsgák letétele” c. k. l.

T A R C A.

Ősz fűrtökkel.

Lesueur után.

— Hogyan Finolet ur, ön így rossz időben kimegy? Meg akar halni? Jöjjön inkább a szalonba.

Finolet ur, az öreg tudós, elutasító mozdulatot tett. Némán haladt az ajtóhoz és kiment.

Előtte volt a penzió-otthonnak a kertje, hófehéren a hótól. A fekete puszpáng-kerítés olyannak látszott, mint egy fehér levélnek gyászkerete. A nehéz és szürke égbolt hóvihartól volt terhes.

A háta mögött az üveges folyosó benépesedett a benlakóktól. Az öreg férfiak és öreg nők, a kik itt otthonra leltek, nagyon méltányolták e jó meleg és mégis világos helyet ilyen időben.

Huszonöt különszoba és hatvan ágyra szóló hálószoba. Oh, ezek a szobák! Voltak közös szobák is, de a különszobákra vágyott mindenki. Alig várták, hogy valaki meghaljon közülök, s az élő megkapja a különszobát. Finolet ur, a kiérdemült tudós, e boldogok közé tartozott. Ő neki magának volt különszobája.

— Na, ha ez lehetséges! — mor-

mogta egy öreg asszony, a ki még egész csinos volt ősz fűrtjeivel s tiszta fehér csipketejéjében. Az ő korában! Még akkor se maradhat nyugton, mikor havazik! Ah, az a nő, a kihez így minden nap eljárógat, jól megfogta őt!

— Vették észre, — jegyezte meg egy másik — hogy megint egy kis csomagot vitt magával?

— Honnét veszi a pénzt az ajándékokra?

A zárt folyosón folytatódott a pletykázás. Ezeknél az antik teremtések-nél, a kiből a báj teljesen hiányzott már a női féltékenység túlélt a test virulásának idejét. Nem nyugodtak bele, hogy öreg barátjuk megvesse az ő társaságukat. Nevetséges és öreges kalandot képzeltek el.

Ezalatt a Finolet ur sárcipője fekete lyukat hagyott maguk után a hóban. Az öregnek borostás arca megvörösödött a hidegtől.

— Meghül és belehalhat, — szölt a házvezető, a ki éppen a küszöbön állt — ez nem józan dolog az ön korában.

Az öreg megállt s remegő hangon szölt:

— Nincs remény a hónap vége előtt? — kérdezte.

A másik a fejét rázta.

— Még a hálószobában sincs egyetlen üres hely sem. Aztán meg-

annyian elő vannak jegyezve, előbb, mint az ön sógornője! Olyanok, a kik nekem is adtak valami kis borralvalót.

— Mit fog csinálni szegény öreg? — kérdezte Finolet ur. Maholnap az utcára kerül.

Tovább ment, szokása szerint, reggelijének maradványát, amit önmagától megvont, elvitte a felesége nővéreinek. Valamikor, husz év előtt, imádkozta a feleségét s ma is siratta. Sógornőjének egyetlen fia meghalt, s ő maga koldusbotra került. Csaknem vak volt s hetvenkét esztendő.

Mikor Finolet ur visszatért. ismét megállt a házvezető előtt:

— Uram, tiltják-e a statutumok, hogy helyemet átadjam sógornőmnek? Én férfi vagyok és egészséges. Ő beteg, haladó asszony. Holnap az utcán lesz...

— Csak nem gondol erre, Finolet ur!

— Nem adhatom át neki a helyemet?

— Lehetetlen!

— A lakásom felét?

— Nem.

— De hiszen vannak itt házaspárok, akik együtt laknak.

— Azok megvannak esküdve egymással. Az más.

— Kérem, hát a statutumok nem

ellenzik azt, hogy megházasodjam? — kérdezte most az öreg izgatottan.

A házvezetőnő elnémult a meglepetéstől.

De jó ember volt s a szeme megnedvedett, mert megértette a dolgot.

— Nem, a statutumok a házasságot nem tiltják el — jegyezte meg. De mivelhogy az a személy, akit ön nőül vesz, nem tartozik a penzió kötelekébe, nemcsak a szobáját kell vele majd megosztania, hanem az ellátását is.

— Oh! — kiáltott fel Finolet ur — hála legyen az Egnek! Így hát még van mentés! Ha a másvilágon viszontlátom szegény feleségemet, nem fogja azt mondhatni nekem, hogy éhen hagytam halni kedves testvérét!

A Poupin-Maroufflet-penzióban sokat nevettek és tréfáltak, gunyóldottak is a nyolcvan esztendőes öreg felett, aki házasodni akar. De mikor a kápolnában a pap megáldotta a házastársakat, ez a látvány mindenkinek könyvet csalt szemébe. A kísértet-férj, aki érettebb volt a sirra, mint a házasságra, gyengéden támogatta fehérhaju menyasszonyát, kinek lábait összehuzta a köszvény, s aki sirt zavarában és a hálától.

Megnyit

Ujonnan berendezett, kizárólag Csemege-üzlet

Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 17. sz.

Tulajdonos: **Mártonffy Zs. József.**

Telefon 591.

Allandóan raktáron tart: Naponként érkező uradalmi és főhercegi külföldi asztali és dessert v. magyar és fr. pezsgőborokat. Kiváló finom dessert-cukorkákat. Kassai és prágai főtt-sonkát. Sz.-uj. ári és gyulai különlegességeket. Felvágottakat. Szalámit. Szalonnát. Különböző szárdiniákat, befőttet, teát. Hazai és angol rumot és teasüteményt. Bel- és külföldi cognakot és likőröket. Sört. Házilag készült borecet. Az összes „Maggi”-gyártmányokat. Déli- és friss gyümölcsöt.

Első kolozsvári kelmepestő és vegyiruhatisztító, ágytolltisztító, fertőtlenítő intézet. Telefonszám 947.
Kurz Sámuel, Kolozsvár Wesselényi Miklós-utca 21. szám.
 Műhely és telep: Rudolf-ut 7. sz.
 Egyszeri kísérlet meggyőzi rendes és lelkiismeretes munkámról.

Anyák iskolája.

Kezddnek az előadások.

A Hétfői Hiradó egyik előző számban vezető helyen tettük szóvá azt a kérdést, hogy szüksége van-e az anyáknak olyan ismeretekre, amelyeknek az anyai feladatok teljesítése körül gyakorlati hasznát vehetik.

Már akkor rávezettük az anyákat arra, hogy bár ők maguk saját tapasztalataik nyomán is meg tudják állapítani a maguk feladataik és kötelességeik körét és határait, mindazonáltal még mindig igen sokat tanulhatnak a tudomány harcosaitól és haszonnal növelhetik ismeretkörüket a mások tapasztalati adatainak megszerzésével is.

Érre kínálgatik most igen jó alkalom, amikor az „Anyák Iskolája” igazgatósága megkezdi előadásainak sorozatát.

A legnagyobb készséggel és örömmel teszünk eleget az igazgatóság felkérésének és alább közöljük az általuk megállapított előadási rendet, s egyben felhívjuk arra az anyák figyelmét.

A sorrend következő:

Február 5-én, hétfőn délután 5 órakor dr. Szabó Dénes egyetemi tanár: Az anyaság egészségtana.

Február 12-én, hétfőn délután 5 órakor, dr. Blassék Emilia egyet. tanársegéd: A menstruáció és a terhesség.

Február 19-én, hétfőn délután 5 órakor, dr. Si non Aladár: A szülés és gyermekágy.

Február 26-án, hétfőn délután 5 órakor, dr. Genersich Gusztáv egyet. rk. tanár: A csecsemő ápolása és táplálása.

Március 4-én, hétfőn délután 5 órakor, dr. Genersich Gusztáv egyet. rk. tanár: A gyermekkor betegségi viszonyai.

Március 11-én, hétfőn délután 5 órakor, dr. Kappel Izidor egyet. tanársegéd: Gyermekesek védelme a fertőző megbetegedések ellen.

Március 18-án, hétfőn délután 5 órakor, dr. Lechner Károly egyet. tanár: A gyermek kóros szellemi világa.

Március 25-én, hétfőn délután 5 órakor, Ruffy Pál miniszteri tanácsos: Gondoskodás a mások gyermekeiről. (Állami és társadalmi gyermekvédelem.)

Április 1-én, hétfőn délután 5 órakor, dr. Endes Miklós kir. táblai elnöki titkár: A hivatásos gyámság. (Patronage.)

Az első három előadást kizárólag nők látogathatják.

Igazi farsangi vásár

csak Budapesten és a helybeli

Szamosparti áruházban

van. Városszerte elismert olcsó áruházban eladásra kerülnek occasióba:

Meglepő minőségű gyapjuszövet ezeltől 140 most mtré 90 kr.

Gyönyörű chros szövetek 1 ftről 1.50-ig. Kítűnő minőségű pongyolaszövetek hasonló olcsó árakban.

Finom minőségű sima bársony mtré 65. Szintartó kreion felelősség mellett 23 kr.

Zsinor barchet mintákban, francia flanellek elsőrendű minőség és mindennemű női divatcikkek, mi itt fel nem sorolható hasonló olcsó árakban.

Az olcsó árak

csak mig e k ész l e t tart addig érvényesek.

Vasutasoknak árkedvezmény!

Szamosparti áruház

Ferenc József-ut 2. (Nagy vashíd mellett.)

Hangár.

Ez is készü Kolozsvárt.

Akárhány ember fia lehet, aki mikor elolvassa a Hangár szót, aligha van tisztában annak az eredetével s még kevésbé a jelentésével.

A gyengébbek kedvéért elnevezhetnők olyan kocsiszínnek, amelyben a légvonatu kocsiakat tartják, mert valójában arra szolgál, hogy az acróplánok, a biplánok, s még az ehhez hasonlatos légutazási eszközök elhelyezést találjanak.

Hogy ki adta ennek a Hangár nevet, aligha lehet kifürkészni, elég az, hogy a sport világban már jól ismerik s most arról beszélnek a városi bennfentesek, hogy a nemes tanács valami ilyenféle építmény létesítésén töri a fejét.

Arról szól ugyanis a hír, hogy egy Wladimir nevű sport ember Kolozsvár területén akar kolozsvári aeroplánon felszállásokat eszközölni s a tanács a hozzáintézet kérésre ígértett is tette, hogy e célra ingyen területet ad és Hangárt is épít a számára.

Hát adassék minden tisztesség valamennyi már meghalt, még élő és ezután születendő pilótának, de bármennyire lelkesedjünk is a levegő meghódítóinak világ átalakító munkája iránt, kénytelenek vagyunk szót emelni a tanács lelkes telkarolási és ingyentelek osztogatási, s hozzá még hangár építési szándékai ellen.

Már bocsánatot kérünk, de egy város, amelynek lakosságát 94 százalékos pótdáokkal nyomorgatják, ne álljon be a bőkezű adakozók glédájába s ne legyen olyan nagy osztogató kedvében, amikor a város testét rongyok takarják s amikor a közpénztár még a szegény iparosok számláit is jó hónapok, vagy évek múltán képes kifizetni.

Különösen tiltakozunk az ingyen telkek sűrű osztogatása ellen azért, mert ma holnap nem marad telkünk még a szükséges létesítményekre sem, hogy ha még a levegő meghódításához is ily alakban járulunk.

Azután még ráadásul hangárt is építsünk a pilótáknak? No még csak épen ez hiányzik, hogy a pótdó keservesen kiizzadott filléreit bele fektessük ilyen messze fekvő és kockázatos vállalatba!

Akinek dolga van a levegőben, az intézze el azt a város megsarcolása nélkül, mert mi annyira földhöz ragadt koldusok vagyunk, hogy örvendeznünk kell, ha itt a földön elvégezhetjük a dolgainkat.

Aki a levegőnek akar építeni, legyen pénze hozzá, s ne kérjen a koldusoktól.

Takarékos, kényelmes és tiszta fűtés érhető el az

porosz kőszén kockával. Kapható a város minden részében. Raktár: Szentegyház-u. 14. sz. Telefonszám: 1104.

Közveszély egy utcában.

Gyors orvoslást kérünk.

Az Esterházy-utca lakosságának, s az ott közlekedő közönségnek testi biztonsága pár hét óta állandó veszedelemnek van kitéve.

Az ott járó-kelők testi s részben vagyoni biztonságát az azon utcában lakó H. J. gyógyszerésznek két szabadon csatangoló kutyája tartja állandó veszedelemben.

Két hatalmas fekete buldog, különösen az esti órákban állandóan az utcán csatangol, s veti rá magát a járó-kelő közönségre, s már eddig is közülök többeket megmart, vagy ruháikat tépdeste le.

Egyiknek a kezén, másinak a lábán ejtettek sérülést, többeknek meg a ruháit marcangolták.

A sérültek, s többen az utca lakói közül már ismételt panaszt tettek a rendőrségnél, amely a kutyák gazdájának szigoruan meghagyta, hogy a kutyákat tartsa állandóan kötve, s az utcára egyáltalán ne engedje.

Ennek dacára tegnapelőtt este mindkét kutya ismét szabadon csatangolt az utcán és többeket megtámadott. A rendőrség egyik sérül-

tet kénytelen volt saját kérésére Budapestre küldeni a Pasteur-intézetbe megvizsgálás végett.

Tegnapelőtt újabb panaszt adtak be a rendőrségnél, amely — mint tudjuk — szigorú eljárást indított H. J. gyógyszerész ellen, s remélhető, hogy az újabb rendőri beavatkozásnak sikere is lesz.

Ez annál is inkább óhajtható, mert az már csakugyan türethetetlen dolog, hogy egy kutyatartó gazda nemtörődömsége miatt egy egész utca lakossága állandó izgalom közt éljen, nem tudva, hogy mely pillanatban teszi kockára a testi épségét csak azért, mert H. J. ur a rendőri meghagyás ellenére is felidézi ezt a közveszélyes állapotot.

Elvárjuk, hogy a rendőrség a legszigorubb büntetéssel és óvintézkedésekkel elejét vegye a még előfordulható nagyobb veszedelmeknek.

Új mészáros- és hentesüzlet

Van szerencsém a m. t. vevőközönséggel tudatni, hogy

Pap-utca 4. szám alatt (Andrásofszki Samu-ház)

Új mészáros- és hentesüzletet

nyitottam, hol mindenféle husnemű felvágottak kaphatók, továbbá rendes elárúsításra marha, borjú és sertéshus a legutányosabb árban lesznek árusítva. A m. t. közönség pártfogását kérve tisztelettel

Nedeczky István, mészáros és hentesmester.

Pap-utca 4. szám alatt.

Nász és alkalmi ajándéktárgyak a legolcsóbb bevásárlási forrása.

Ékszer, ezüst és kinaezüst áruk nagyválasztékban

Fenyő Hermán

Kolozsvár,

Mátyás király-tér 9. szám.

Jó bort olcsón csakis

Guttman Márton bornagykereskedőnél

Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállíttatnak — Rendelni telefonon (853 sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Vizszontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hektoliterenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

MAI TÁVIRATOK.

Gróf Bánffy Miklós kormánybiztos.

Budapest, febr. 4.

A közoktatásügyi miniszter és gróf Bánffy Miklós, Kolozsvár város országgyűlési képviselője között tegnap létrejött a megállapodás, mely szerint Bánffy gróf hajlandó a *m. kir. opera kormánybiztosi* állását elfoglalni, a mi már a napokban meg is történik. Művészeti körökben teljes megelégedéssel fogadják Bánffy grófnak az Opera élére való állítását.

Megnyitják az egyetemet.

Zágráb, febr. 4.

Az itteni egyetemet, — melyen az előadások pár hétig szüneteltek — holnap ismét megnyitják. Ez az intézkedés az egyetemi tanács és a báni kormány között létrejött megállapodás eredménye.

Farkasok az utcán.

Budapest, febr. 4.

Tegnap éjjel szokatlan jelenetek voltak tanúi az Aréna-uton járó-kelek. Két farkas rohant végig az utcán, nem kis rémületére az ott járóknak. A farkasok a külső részekén eltűntek a nélkül, hogy kárt tettek volna valakiben.

Összeesküvés.

Cetinje, febr. 4.

Tegnap itt messze elágazó összeesküvést fedeztek fel, melynek élén Miklós király ellen irányult. A hatóság többeket letartóztatott.

Halálos birkózás.

Lodz, febr. 4.

Ciganevicz, ki nálunk is pár év előtt általános feltűnést keltett óriási erejével és ügyességével, Lodzban áldozata lett hivatásának. Egy olasz birkózó bajnokkal mérkőzött s az összecsapás oly heves volt, hogy az olasz Ciganevicet a levegőbe emelte s irtózatossá erővel úgy sujtotta a földre, hogy az ott holtan elterült. A mentők már csak a halált konstataálták, mert — mint a juri kiderítette — a halált valószínűleg a heves összecsapásból származó szívszélhűdés okozta, miután a mérkőzés szabályos volt.

Gyilkos robbanás.

Tebris, febr. 4.

Az arci citadellában ágyugolyók szállítása közben óriási robbanás történt. Egy tiszt és 15 katona meghalt s nagyon sokan megsebesültek. A robbanás vigyázatlanságból következett be

HIREK.

Wladimir a levegőben.

Wladimir nevű vivó mestert széles körökben ismerik a kolozsváriak, s különösen sport körökben nagy népszerűséggel bír.

Ő volt az többek között, aki annak idején a kolozsvári rendőroket beavatta a zsu-zsu féle mester fogások titkaiba. Egy ideig távol élt Kolozsvárról, s régóta nem is hallatott magáról. A napokban azonban az a hír kelt róla szárnya, hogy Kolozsvárt telepszik meg és itt felszállásokat tesz a levegőbe. Szóval beáll helyi pilótának.

Meg is kereste a városi tanácsot, s onnan állítólag több nemű biztatást kapott a vállalkozásához.

Egy kolozsvári tanárnak többszörösen javított acropolánján szándékozik egyelőre a kolozsvári levegőt meghódítani.

Mindenesetre dicséretes az elhatározása, s nekünk: egykor kincses, de ma koldus városnak bizony szükségünk is volna arra, hogy valaki a levegőben találgatható kincseket megszeresse a számunkra, mert arról ami sorsunk hivatásos intézői tényleg megfedkeztek, hogy még a levegőben is van valami, amit hasznunkra fordíthatunk.

Wladimir mesternek ebben a vállalkozásában jó szívet kívánhatunk bőséges sikereket.

Megbízhatunk abban is, hogy érti a mesterségét és ha felszáll, hát talál is valamit a levegőben s le is hozza — baj nélkül!

Azt mondják a levegő kutatók, hogy bizonyos magasságban csupa babérdölgőn át vezet a pilóták útja s aki odaér, annak csak éppen a karját kell kinyújtania és egy markolással annyit babért szakíthat, hogy idelejt a földön koszorut köthetnek belőle.

Egyre azonban figyelemztetjük a mestert: ügyeljen magára odafenn, mert néha nehéz a leszállás s mi nem viseljük el a lelkünkön, ha a babért nem a dicsőséges hódító, hanem a — vértanu halántékaira kellene illesztenünk.

A polgármester a hivatalban. Szvacsina Géza polgármester, akit pár hét óta tartó betegsége a szobához kötött, mint értesülünk, most már annyira felépült, hogy a mai napon ismét elfoglalja a hivatalát.

Uj szakkbizottság. Kolozsvár város törvényhatóságának kebelében egy újabb szakkbizottság van alakulóban, amely esetenként a város gazdasági, kereskedelmi, ipari és közlekedési dolgaiat vitatná meg s a melynek tagjai közé a törvényhatósági bizottság kebelén kívül álló szakfelelősök is választatnának. Ebben a tárgyban a múlt héten értekezletet is tartottak, melyen egy öt tagú bizottságot küldtek ki a bizottság szervezete és munkaprogramjának kidolgozására. — Hát az kétségtelen, hogy ilyen összetételű bizottság alakítására, s főleg a működésére nagy szükség van, csak azt a bizottságot foglalkoztassák is, mert arra már volt eset, hogy beállítottak ilyesféle szervezetet és az szépen a — papirosra maradt. Teljesen elfeledkeztek arról, hogy létezik, ergo munkát sem adtak neki. Így azután csakhamar észrevétlenül és nyomtalanul kimúlt. Legyenek rajta az

illetékesek, hogy ez az új szakkbizottság is ne jusson erre a sorsra, hanem — éljen és működjék.

Főgondnok mint főrend. A főrendház igazoló bizottsága legutóbb tartott ülésén báró Kemény Kálmán élethossziglan kinevezett főrendházi tagot, mint az erdélyi egyházkerület főgondnokát, ebben való minőségében is beigtatta a főrendek névjegyzékébe.

A pénzpiac csalódása. Február elsejére volt hirdetve az Angol Bank főtanácsának ülése és a nemzetközi pénzpiacra általában volt a hiedelem, hogy ezen az ülésen megtörténik az Angol Bank kamatlábainak a leszállítása és ezzel meg fog kezdődni a pénzpiac nehezen várt megkönnyebbülési folyamata. Az Angol Bank megtartotta ezt a nehezen várt ülést, azonban a pénzpiac nagy csalódására nem szállította le a kamatlábat. Ilyen körülmények közt remélni sem lehet, hogy a német birodalmi bank vagy az Osztrák-Magyar Bank legközelebbi ülésén a kamatlábat leszállítsák.

Lelkészsvaltozás a lutheránusoknál. A kolozsvári ágostai evang. egyházközség egyházi tanácsa a Dianiska Frigyes elhalálása következtében megüresedett első papi állásra, mint azt már mi is jelentettük — pályázatot hirdetett. A pályázati határidő a mai nappal jár le. A hívek körében különben már csoportosulnak is egyes már ismert pályázók körül. Mohr Henrik óbuda-ujlaki és Kirchnopf Gusztáv késmárki lelkész nevei vannak leginkább forgalomban. A mennyiben azonban a pályázat eredményében újabb pályázók is jelentkeznek, ezek közül még néhányat megfognak hívni próbaszónoklat tartására s csak ennek megtörténte után fogja az egyháztanács a választás megejtésére a nagyobb képviselő tagjait közgyűlésre meghívni.

A Dávid Ferenc-Egylet teaestje. A Dávid Ferenc-Egylet szombaton este a hollegeium tornatermében rendkívül jól sikerült teaestét rendezett, melyen igen szép számu és előkelő közönség vett részt. A műsor első számát dr. Pártos Ervin, Sándor János és Hantz Arisztid által hatásosan előadott Hummel-trio képezte, mely után Császár Mária, a színház tagja Endrődinek két versét szavalta el sürü tapok között. Nagy tetszésben részesült Kiss Helén művészi zongora-játéka, ugyszintén Indig Alfrédnek Gál Irénke zongorakísérete mellett előadott hegedűszólója. A műsor legértékesebb számát Petrány Ibolyka éneklőadása képezte, aki Schubert és Tasti egy-egy dalát teljes művészi készséggel énekelte. Ugy pompás hanganyaga, mint fejlett énektudása riadó tapsokat váltott ki a közönségnél. A zongorakíséretet teljes sikerrel és nagy hozzáértéssel Sipos Irén látta el Végül Boros László humoros monologgal keltett állandó derűtséget. A műsor után tánc következett, mely jóval éjjel után ért véget.

Uj magántanár az Egyetemen. A közoktatásügyi miniszter dr. Jászi Oszkár jogakadémiai tanárnak a kolozsvári egyetem jog és államtudományi karán az Alkotmánytanból egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyó tudomásul vette s őt ezen minőségében megerősítette.

ÜZENETEK.

Egy iparos. Deme Károly, a csak nem rég államosított városi polgári fiúiskola igazgatója tényleg lemondott az iparos tanonc-iskolák igazgatói állásáról. Hogy a lemondásra mi szolgáltatott okot, az eddig nem került nyilvánosságra. Amint mi értesülünk, Deme igazgatót az kedvetlenítette el, hogy eddigi igazgatói működése alatt nem sikerült megváltoztatnia az ezen iskolákban divó s szerinte egészségtelen régi szellemet, amely utját szegi az eredményes tanításnak s ő inkább félreáll, sem hogy ez eredménytelenségért ő viselje a felelősséget. A felettes hatóságnak kellene itt valamelyes gyökeres rendszerváltozást életbe léptetnie s módot nyújtani arra, hogy Deme Károly megmaradhasson ezen iskolák élén, melyre teljesen alkalmasnak bizonyította magát.

Katholikus. Hogy a róm. kath. főplébánián újabb időben miért változtatják oly sürin a segédlelkészeket, nekünk nem áll módunkban elfogadható választ adni. Ez a plébániának kebléi ügye, amelyre elsősorban a plébános adhat feleletet; s ha őn ez iránt hozzá fordul, bizonyára megadja a kívánt felvilágosítást.

Sz. k. A szabósegédek sztrájkmozgalmában újabb esemény nem merült fel. Amint általánosan tudva van, a mesterek és segédek közt

nem jött létre a megegyezés, s a mesterek ennek következtében összes segéd munkásaiknak 14 napra felmondtak. Ennek az lesz az eredménye, hogy amennyiben a segédek nem változtatják meg az álláspontjukat, a mesterek valamennyit elbocsátják. Azután a sztrájk-pénztár ad nekik némi segílyt, természetesen a mig — bírja. Hogy ha a pénztár kiürül és munka sem lesz, akkor bizony csak a nyomorúság következhetik. Ez pedig rossz tanácsadó, s még rosszabb formája a megélhetésnek.

Városi képviselő. A város hivatalában az egységes munkaidő még nincs behozva. A költségvetés szakkbizottsági tárgyalása során egy incidentaliter vetették fel takarékosági szempontból a kérdést, ebben azonban majd csak a közgyűlés fog határozni. Hogy előnyös-e az adminisztráció szempontjából az egységes munkaidő, e felett nagyon is eltérők a nézetek. Akik ismerik a rendszert, azok úgy vélik, hogy az egységes munkaidőből elől is elvesznek valamit és hátul is, s olyan kevésre zsugorodik össze az egységes idő, hogy az alatt vajmi kevés munkát lehet teljesíteni. Tehát csak az ügyemet szenvedne.

Czink vegyileg fest, tisztít, mos, szépen, gyorsan olcsón Kolozsvárt.

Nagy Domokos

gőzmosó es vegytisztító gyaraban készünek
a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám. — Telefon 1087. szám.

A miniszteri iratot a hivatalos lap vasárnapi száma közli.

— Iparosaink és egy rossz törvény A kolozsvári ipartestület vasárnap délelőtt a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a testület tagjai igen nagy számban jelentek meg, úgy, hogy a terem szorongásig megtelt hallgatósággal. A gyűlést Hubay Károly, ipartestületi elnök nyitotta meg hosszabb és nagy figyelemmel hallgatott beszéddel. Előadta, hogy az 1907. évi 19-ik t. c., mely a munkásbiztosítást és betegsegélyezést tárgyalja, annyira rossz és veszélyes az iparosság érdekeire, hogy annak megváltoztatására minden eszközzel törekedni kell. Az elnök megnyitóját után Jakob Lajos ipartestületi titkár terjesztette elő az előjáróság határozati javaslatát, melyben felkéri az ipartestületek orsz. szövetségét, hogy intézzen memorandumot a kormányhoz a jelzett törvény sürgős revíziója iránt, egyben felhívják az összes ipartestületeket, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz, végül, tegyenek lépéseket, hogy a segély járulékok fizetésére ne csak az iparosok, hanem az összes adófizető közönség köteleztessék. Jakob titkár a javaslatot érdekes beszédben indokolta meg. Hozzá szólottak a javaslathoz Deák Mihály, Lengyel Károly, Csehi József és Laskai Ferenc, akik a konkrét esetek hosszú sorozatát vonultatták fel a törvény káros intézkedéseiről s a munkásbiztosító pénztár sérelmes eljárásai s az állapotok tarthatatlanságáról. A gyűlés tagjai minden egyes felszólalót lelkesen megélték. A tanácskozás eredményében a közgyűlés a határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Hubay elnök erre a közgyűlést déli 12 óra után berekesztette.

— Cholnoky tanár előadása. A kolozsvári ipari segédmunkások részére rendszeresített ismeretterjesztő felolvasási ciklus keretében vasárnap délután az Egyetem bölcsészeti karának egyik tantermében dr. Cholnoky Jenő egyetemi tanár tartott rendkívül érdekes szabad előadást, melylyel és a bemutatott vetített képekkel állandóan lekötve tartotta a nagyszámu hallgatóság érdeklődését. A közönség a kiváló előadó professzort lelkesen megélték.

x Aki szereti otthonát, annak a legajánlatosabb, ha abonáltatja magát a (vacum cleaner) Első Erdélyrészi lakás- és portisztitási vállalatnál amely esekély havi előfizetési díj mellett állandóan tisztán féreg és bacillusmentesen tartja a lakást. Az érdeklődők bizalommal forduljanak felvilágosításért a vállalkozó irodájába Leitner Sándor Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 30. Telefon 620.

— Tanítónői áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter Felmanné Gál Márta kolozsvári és Takács Sarolta pomázi állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— Nagy havazás mindcnelé. Az ország minden részéből nagy havazást jelentenek különösen Eperjesen, Pécsen, Székesfehérvárt és Temesvárt volt abnormis hóesés. Nyiregyháza még a vasati forgalom is elakadt.

x Német-, francia- és angolnyelven gyorsan és alaposan megtanulhat, a ki Szép-utca 1 szám alá fordul, hol egy urinó, aki huzamosabb ideig külföldön és tanítással foglalkozott, igen előnyös áron ad órákat csoportokban is. Ugyanő fordításokat is végez. Kolozsvárt 4 éve működik a legszebb eredményel. Kereskedő ifjakat az esti és vasárnapi órákban csoportokban 4 koronáért oktat

x Villamos világítási kellemtelenségektől csak úgy óvhatja meg magát, ha havi 5 korona előfizetési díj ellenében a villamos világítást jókarban tartó vállalatnál biztosítja magát, amely ezen csekély összeg fejében az összes előforduló zavart a leggyorsabban kijavít és használhatatlan izzólámpákat úgy volfram mint szénzálat ujjal kicserél. Nagyobb helyiséget kávéházat, éttermet stb. külön egyezmény tárgyát képezik. Kolozsvár Deák Ferenc-utca 30. Telefon 620. Leitner Sándor.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Hétfő:	Leányvásár. 6-szor. Berki Lili vendégtájká. Bérlet 111. sz. C.)
Kedd:	Leányvásár. (7-szer. Berki Lili búcsuvendégtájká. Bérlet 112 sz. D.)
Szerda:	II Rákóczi Ferenc fogsága. (A drámatörténelmi sorozatos előadások tizenharmadik esteje. A bevezető előadást tartja Márki Sándor dr. egyetemi ny. r. tanár Bérlet 13 sz. A)
Csütörtök:	A csitri. Ujdonság 1-ször. Bérletszűnet XXVII. sz. C.)
Péntek:	A csitri. (2-szor Bérlet 114. sz. B)
Szombat d. u.:	A sasfiók (VIII. ifjusági előadás Rendkívül leszállított helyarákkal. Előadó dr. Vince Frigyes.)
Szombat este:	Leányvásár. (8-szor. Bérlet 115. sz. C.)
Vasárnap d. u.:	Tündérszereltem. (Félhelyárakkal.)
Vasárnap este:	Rosz pénz nem vész el (Ujdonság 1-ször. Bérlet 116. sz. D.)

A Leányvásár szerenőseje. A „Leányvásár“-nak ugyancsak beültött nálunk. Ezen a héten tízedszer fogják adni ezt a zenei semmit. És mégis mozog a föld.

Totomrohívás Szegeden. Farkas Ödön operája február 1-én került színpadra először nagy tetszés mellett. Az operát é hó 7-én megismétlik.
Pálffy Boriska sikere Desen. Febr. 1-én a dési Jótékony nőegylet hangversenyén Pálffy Boriska a konzervatorium tehetséges énekes tanítványa is részt vett s ott nagy sikerben s elismerésben volt része. Ez alkalommal többfelől kapott meghívást vendégszereplésre.

Uránia Színház

— Részvénytársaság. —

Meghívó.

Az „Uránia“ kolozsvári tudományos színház részvénytársaság első (csonka) évi rendes közgyűlését 1912. évi febr. 6-án d. u. 4 órakor az Uránia palotában meg fogja tartani, amelyre t. részvényeseket czenel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Zárszámadás megvizsgálása, mérleg megállapítása, nyereség felosztása iránti határozat.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak választás utján való kiegészítése.

Február 5. és 6-án.

Mozi mint sztrájktrőő

Nagy bohósat.

Putifárné asszony.

Realisztikus dráma 1 felvonásban előadják Berlini Deusch Teatre tagjai.

Kornai vizesések.

Gyönyörű természetes felvétel.

Zenés regénye.

Dráma az életből.

János és szomszédasszonya.

Rendkívüli komikus.

Reggeli mise harangozása.

Történelmi dráma.

A csapó zár.

Komikus.

Előkészületen a budapesti Uránia nagysikerű daradjá.

Téli verőfény.

3 felvonásban, 195 színes vetített képpel, számos mozgóképpel.

Az Uránia palotában 5 szoba, konyha kiadó.

x Saját termelésű faj almák kgként 50 fillér. rétes alma 30 fillérért kapható Kun Mátyás fia késes és látszerész üzletében, Kossuth Lajos-u 2. Nagyobb vételnél tetemes engedmény.

Erdélyi Bank

és Takarékpénztár Részvény-Társaság

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat visszafizeti fölmondás nélkül.

Leszámitól váltókat, utalványokat, járadékokat, checheket, kisorsolt értékeket stb.

Kisbirtokok jelzálog osztálya kölcsönöket nyújt és már meglévő drága kamatozású kölcsönöket konvertál előnyös feltételek mellett a kolozsvári telekkönyvi hatóság kerületében levő kisebb földbirtokokra.

Törlesztéses kölcsönöket folyósít előnyös feltételek mellett 10-től 40 évig terjedő időre épülő vagy kész kolozsvári házakra és erdélyi birtokokra.

Konvertál már meglévő kölcsönöket kedvező feltételek mellett.

Értékek papirokat és idegen pénznemeket elad, vásárol, előleget ad folyószámlán és előre meghatározott időre.

Értékpapirokat, betéti könyveket és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul elvállalja

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checheket, hitelleveleket bármily külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes páncél-szekrényeket. Safe deposits.

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pacsétjével ellátott ezüst és aranyemlékek vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

M. kir. osztálysorsjáték főel-árusító helye.

Órajavításokért

3 évi irából

jótállás.

Mielőtt ékszerszükségletét beszerezné, egy próbavásárlást tegyen

Beér J. Jenő órás és ékszerésznel Kolozsvárt, Deák F-utca 51. szám alatt

Órákat és ékszereket kitűnően javít. (Tanuló fizetéssel felvétetik.) A nagyérdemű közönség pártfogását kéri, Beér J. Jenő, órás és ékszerész, Deák Ferenc-utca 51. szám.

Törölt aranyat
s legmagasabb
áron megve-
szek.

Közgazdaság.

Az Erdélyi Bank közgyűlése.

A mult esztendei eredmény.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.-t. februárius hó 2-án tartotta meg Teleki László gróf elnöklete alatt tizenhetedik évi rendes közgyűlést.

A közgyűlésen résztvettek: dr. Aburdányai Ede, dr. Barabás Béla, Barabás Samu, gróf Bethlen Pál, Bittó Rezső, Császár Dávid, Csifó Selamon, dr. Deák Albert, dr. Endes Miklós, dr. Gidófalvy István, Heigel Lipót, Hirsch Ödön, Hosszu Jenő, Hübsmann Mór, dr. Issekutz Hugó, Jakab László, dr. Konrádi Dániel, Leitz József, Lendvay Emil, Lepage Lajos, Merza Gyula, dr. Ötvös Lajos, Pozsonyi Antal, Reményik Károly, gyalui Rosenberger Ignác, Szekula Akos, Tanács József, gróf Teleki László, dr. Tóth György, Vikol Kálmán.

Gróf Teleki László elnök üdvözlő a megjelent részvényeseket, konstataálja, hogy megfelelő számú részvény deponáltatott, mire a közgyűlést megnyitja. Felkéri dr. Gidófalvy István kir. közjegyző helyettesítésében dr. Barabás Bélát a jegyzőkönyv vezetésére, míg annak hitelesítésére gyalui Rosenberger Ignác és Tanács József részvényeseket.

Az üzleti jelentés és előterjesztett zárszámadásokat a közgyűlés meglelégedéssel fogadta és elismerőleg vette tudomásul, hogy az intézet forgalmi adatai minden egyes üzletágban lényeges emelkedésről tesznek tanuságot. Különösen a beteg átlag 1.780.733.26 korona emelkedéssel 13.952.382.15 kor összegre szaporodott, amely kedvező körülmény a nagyközönségnek az intézet irányában viselt különös bizalmában nyer indokolást. A váltóleszámitolás során szintén nagyobb gyarapodás konstataáltatott; a mult évben leszámított váltó anyag 20.148 drb váltóban 31.800.693 kor. 79 fillért tesz ki az évhez képest 16.991 darab váltóban 24.353.030 74 korona emelkedéssel. Az 1911. évben elért 161.324 kor. 14 fillér tiszta nyereség felosztására vonatkozólag a közgyűlés ellogadta az igazgatóság és felügyelőbizottság in dítványát minek folytán elhatározta, hogy az 1911. évi osztalék szelvény (a 17. számú) a régi kibocsátásuak 6 százalékkal, azaz tizenkettő koronával, az új kibocsátásuak 6 százalékkal, azaz (félévre) hat koronával februárius hó 3-tól kezdve váltassék be. Továbbá, hogy 13.958 korona tartalékalapra, miáltal a tartalékalapra,

miáltal a tartalékalap 330.000 koronára növekedett. A jótékony célra megszavazott 1600 korona (az év folyama alatt különböző jótékony célokra adott összegeken kívül) a következő jótékony egyleteknek és intézményeknek osztassék ki:

Erdélyrészi magyar közművelődési egyesületnek 250 kor. A kolozsvári vakok intézetének 100 kor. A kolozsvári siketnémák intézetének 100 kor. A kolozsvári népkonyhának 100 kor. A kolozsvári szent Erzsébet aggházának 100 kor. A kolozsvári Vöröskereszt kórháznak 100 kor. A mentőegyesületnek 100 kor. A kolozsvármegyei árva tanulok részére 100 kor. Az unitárius egyház konviktusi alapjára 100 kor. A kolozsvári ref. szerezetháznak 100 kor. A kolozsvári ref. theol. önképzőkörnek 50 kor. Szent Antal gyermek menedékház részére 50 kor. A kolozsvári Mária Valéria árvaháznak 50 kor. A kolozsvári m. kir. gyermekmenhelynek 50 kor. A kolozsvári ágost. hitv. evang. nőegyletnek 50 kor. A kolozsvári nőegyletnek 50 kor. A kolozsvári izr. nőegyletnek 50 kor. A kolozsvári hölgyek filéregyletének 50 kor. A kolozsvári rongyos egyletnek 50 kor.

Az elért szép eredményért Csifó Salamon részvényes szép szavakban mondott köszönetet az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és Lendvay Emil vezérigazgató fáradságtalan, buzgó munkásságának, mit a közgyűlés a legnagyobb lelkesedéssel magáévá tett.

Hirsch Ödön részvényes indítványozza még, hogy Fellner Henrik, helyeit, a ki a Pesti magyar kereskedelmi bank ügyvezetői igazgató állását letette és ezzel kapcsolatban az intézet igazgatóságából is kivált, az igazgatóságba dr. Hegedüs Lóránd orszgy. képviselő, a Pesti magyar kereskedelmi bank igazgatója választassék meg; mit a közgyűlés egyhangulag magáévá tett.

A felügyelő bizottság mandátuma lejárván, egyhangulag megválasztattak 1 évre Szvacsina Géza elnöknek, továbbá Bánó Pál, Bródy Aladár és Vikol Kálmán.

Ezzel a közgyűlés az elnök és a vezérigazgató éltetésével véget is ért.

HIRDETÉSEK

FÖLVETETNEK
A KIADÓH VATALBAN
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Uj! Megnyilt Uj!

Bolyai kézimunka áruház.

Kezdett és kész kézimunkák hozzáv lók, pamutok, selymek, kongrék, kanavák nagy választékban és legolcsóbban nálunk szerezhetők be.

Gombkészítés mindennemű nagyságban 1 kr

Biró Testvéreknél
Bolyai-u.

Divatos és formás női termetet mutató kitünő mellfűzőket mérték után csakis

Katz Hermin

Deák Ferenc-u. 27. sz. alatti mellfűző üzletében lehet kapni. Ugyanő javításokat is elfogad. Kész fűzők nagy raktára.

Telefon sz. 549. Hlapítva 1860.

Gámán J. Örököse

könyvnyomdája

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 10. sz.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. figyelmét felhívni a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett és villanyjáratú gépekkel ellátott

könyvnyomdámra

Költséget nem kimélve, könyvnyomdámot a legmodernebb betűfajtákkal és diszitményekkel gazdagítottam, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelhetnek. Ezenkívül a legnagyobb áldozatokkal

== **hangjegyekkel** ==

rendeztem be. A közönség pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

Gámán J. Örököse.

Értesitem a nagyérdemű megrendelőimet, hogy

BADOGOSMUHELYEM

áthelyeztem Timár-utca 13. sz. alá, melyet a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem és megnagyobbítottam villanyerőre. Üzlet: Széchenyi-tér 34. szám alatt.

Tisztelettel

Biró **M** rton, bádogos mester.

Tanu ókat t. ljes ellátással felveszek

Cimerlevelek

I. füzet (1551—1629.) ára 2 kor.
II. füzet (1629—1660.) ára 4 kor.

A két füzetben mintegy

1600 család

cimerének hiteles leírása
és rajza.

Genealogiai Füzetek

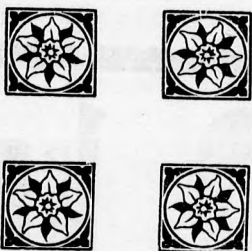
szerkesztőségében.

Kolozsvár, Wesselényi M.-u. 7.

KÖZPONTI IRODA:
DEÁK F.-U. 9. SZ.
TELEFON: 827. SZ.

GARAGE:
HONVÉD-UTCZA 29.
TELEFON: 889. SZ.

SÜRGÖNYCZIM:
 AUTÓ.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVAR.

AUTOMOBIL-GARAGE. JAVITÓMŰHELY.
PNEUMATIK JAVÍTÁS.

AUTÓ-ALKATRÉSZEK ÉS SZEREK.

LUXUS ÉS TEHER- MOTOR KERÉK-
AUTÓK. PÁROK.

VILLAMOSÜZEMŰ LUXUS- ÉS ÜZLETI
KOCSIK. — BÉRAUTÓK.

GAZDASÁGI
MOTOROK!

AUTOBUSZ
 JÁRATOK.

Van szerencsém becses rende-
lőim szíves tudomására hozni
hogy külföldi tanulmányutam-
ról hazaérkeztem és itthon. Kolozs-
várt Wesselényi M.-u. 13., földsz.

angol uri divat szalonomat

1911. évi november hó 1-én meg-
nyitom, hol mindennemű bel- és
külföldi szövetekből nagy raktárt
tartok. Készítek öltönyöket a leg-
egyszerűbb kivitelben a legújabb
divat szerint. — Kiváló tisztelettel

FARKASMENDEL
Telefon-interurban 1077. szám

Sürgönczim: Svácl óraműhely Kolozsvár.

SZATMARI H. óraműhelye
KOLÓZSVÁR. Deák F.-utca 16.

Ajánlja gazdagon felszerelt arany-, ezüst- és órszerelő raktárát.
Régi arany és ezüst órák a legmagasabb áron vétetnek, új-
szintés szerelése elfogadottnak.

Megrendelések és javítások arany-, ezüst- és óráknál a legelőcsöb-
bbséggel és a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Kérem a címre vigyazni és nem összetévesztendő más
hasonlevő céggel.

Szolid árak.

Alapos munka.

Nekem mondja a tanárnak!

hogy hol lehet legelőcsöb-
bbséggel és legmegbízhatóan
: ÓRAKAT ÉS ÉKSZERÉKET :
vásárolni, csak SZILÁGYI MÁRTON
órák és ékszerész tiszteltében
Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 8.
Óra- és ékszerjavítások legelőcsöb-
bbséggel és legmegbízhatóan.

Elsőrendű óra- és ékszerüzlet

Bacsényszki József

Kolozsvár, Mátyás kir.-t. 14.

a hol: valódi ezüst tárgyak, divatos briliáns ékszerek, arany-
láncok, gyűrűk, függők stb., legjobb genfi (swájci) schaffhauseni,
omega stb., arany, ezüst és acél órák állandóan dus válasz-
tékban állauak a nagyérdemű vevőközönség rendelkezésére.

Szolid, pontos és előzékeny kiszolgálás!

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Csinos, elegáns és tartós cipőket legjutányosabban lehet készíttetni:

Papp Mihály

cipésznél

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatt.

Kéri a t. közönség szives pártfogását.

VERSENY

FÉRFI-, FIÚ-, GYERMEKRUHÁK ÉS SZABÓ ÜZLET KOLOZSVÁRT, WESSELENYI M.-U. 22.

KÉSZ FÉRFI-, FIÚ-, GYERMEKRUHÁK ÉS SZŐRMEÁRUK NAGYRAKTÁRA. VIDÉKI MEGRENDELESEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK

Megnyílt

Unió-utca 13. sz.

"CLUB" kávéház!

Minden este

Gzakó Peti Sándor

és teljes zenekara

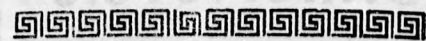
hangversenyez.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Számos látogatást kér

Hunwald Gyula,

a Club kávéház tulajdonosa.

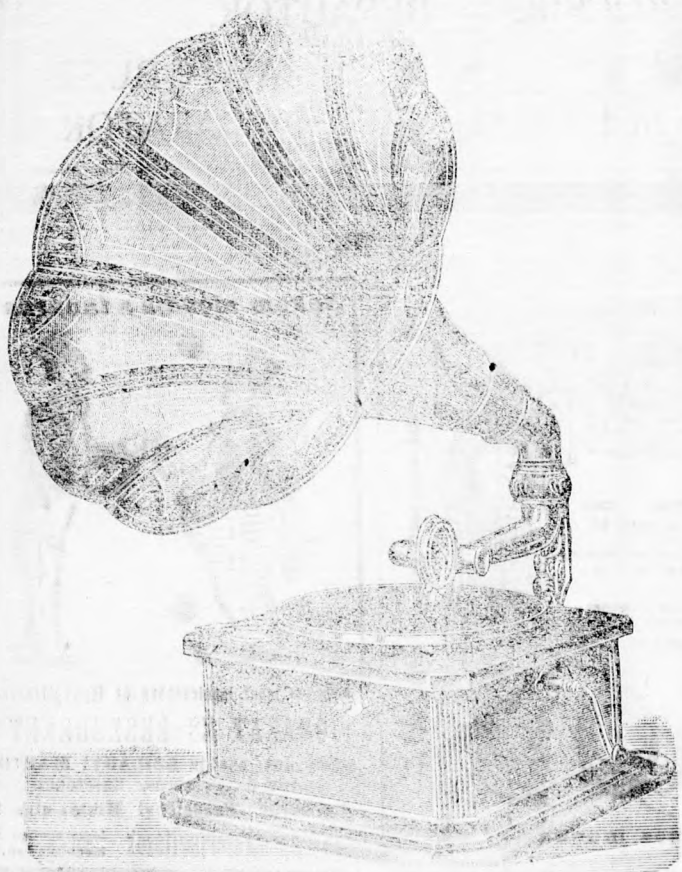
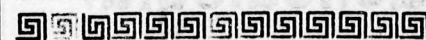

: Bittó Rezső :

első emeleti férfi divat különlegességek üzlete KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 12. SZÁM ALATT

Legújabb bál ingek, gallérok, kézelők, selegymzsebkendők, fehér kezttyűk, nyakkendők, cylinderek, lakcipők, áttört harisnyák farsangra beérkeztek.

Saját készítményű fehérneműekből nagy választék Telefon 178. Telefon 178

30 koronáért

árusítom

ezen pompás

Hangverseny Gramophon

melynek diszes szekrénye 30 cm széles, 15 cm. magas, tulipán tölcsére 43 cm. széles, a hangdobozza legfinomabb munka, hangja pedig a létező legerősebb! Játékokban felhuzható elsőrendű szerkezetéért szavatolok!

Kétoldalu nagy hangverseny lemez-ujdonságok! Kis gróf, — Ártatlan Zsuzsi. — Leányvásár, — Lengyel menyecske. — Ára darabonként 3 korona.

Csiszár Victor gramophon és hang lemez nagy raktára.

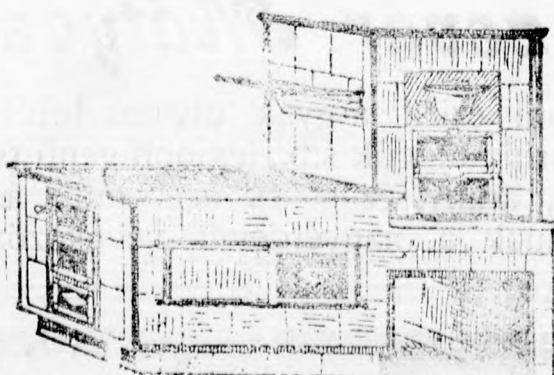
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. szám. Néphank mellett.

Nagy kályharaktár!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Monostori-ut 7. szám alatt törvényszékiileg bejegyzett cégem alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő majolika bel- és külföldi kályhák-ból nagy raktárt nyitottam, ahol állandóan raktáron vannak a legmodernebb majolika, secessios, oszlop és Dániel cserép-kályhák, ugyszintén kandallók és fűzőkemen-cék. Mintaraktáram megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhívom és egyben biztosítom az áruk legjobb minőségéről és a legszolidabb ákról.

Szives támogatását kérve:

Tamsy József.

Dávid Vencel

hangszerkészítő

KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc u. 10. lk szám.

Ajánlja dusan felszerelt hangszer raktárát.

Jutányos árak! Szolid és pontos kiszolgálás.

A tanuló ifjuság árkedvezményben részesül.

